

23-3-2022

Raad van State stelt VOLE in gelijk: Minister moet voor eind 2024 een luchthavenbesluit voor Eelde vaststellen

<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@130309/202104126-1-r1/#highlight=VOLE>

De Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde (VOLE) is blij met de uitspraak van De Raad van State van vandaag. VOLE krijgt gelijk in haar beroep tegen de minister van I&W. Al in 2014 had de minister voor Eelde een nieuw luchthavenbesluit moeten vaststellen. Daarvoor had Groningen Airport Eelde (GAE) een onderbouwde aanvraag moeten doen.

Een aanvraag voor een luchthavenbesluit moet financieel worden onderbouwd en verder met een Milieueffectrapportage (m.e.r.) en een Maatschappelijke kosten-Baten Analyse (MKBA). De reden dat GAE de aanvraag tot nu toe achterwege heeft gelaten, is dat ze deze onderbouwing niet rond kan krijgen. Er is geen perspectief op een sluitende exploitatie. Een m.e.r. en een MKBA zullen aan het licht brengen dat er ernstige negatieve milieueffecten zijn en dat de uitkomsten van de kostenbaten-analyse negatief zijn.

De Raad van State draagt de Kroon i.c. de minister van I&W op om uiterlijk op 31 december 2024 een besluit te nemen. De Raad merkt daarbij op “dat de minister de afgelopen jaren weinig voortvarend te werk is gegaan bij het zetten van stappen in de richting van het nemen van een besluit”.

De uitspraak betekent dat GAE nu aan de bak moet met het versneld laten uitvoeren van de noodzakelijke onderzoeken. Het zet druk op de aandeelhouders om op korte termijn een besluit te nemen over de toekomst van de luchthaven. De door de GAE-directie uitgesproken wens om een rol te spelen in de verduurzaming van de luchtvaart en bijvoorbeeld waterstof te gaan maken, zullen daarbij niet helpen. Het zal decennia duren voordat er gevlogen kan worden op waterstof. GAE zal in deze ontwikkeling geen rol van betekenis spelen, omdat verduurzaming moet beginnen bij de vliegtuigbouwers. Maar bovenal gaat dit GAE niet helpen, omdat deze wensbeelden geen geld opleveren, zelfs niet als de overheid met belastinggeld tot in lengte van dagen 6 à 8 miljoen per jaar zou bijpassen.

In de uitspraak van de Raad van State wordt ook stilgestaan bij de beperkte bescherming die de huidige tijdelijke Omzettingsregeling biedt aan bewoners: “de Omzettingsregeling die als tijdelijk is bedoeld en een beperkt aantal bepalingen kent, biedt naar verwachting minder bescherming aan omwonenden dan het vast te stellen luchthavenbesluit zal doen. Het gaat daarbij onder meer om bescherming tegen geluidhinder.”

Daar erkent de Raad van State een voor VOLE zeer belangrijke klacht. In de ‘tijdelijke’ regeling is een verschuiving mogelijk gemaakt van ‘groot verkeer’ naar ‘klein verkeer’. Omdat er nu maar erg weinig groot commercieel verkeer (vakantiecharters) is, is de geluidruimte voor ‘klein verkeer’, zoals de KLM-vlietschool, vele malen groter geworden. Dit heeft geleid tot een onaanvaardbare en onnodige toename van geluidoverlast door verouderde lestoestellen. Het grootste deel van de vloot is nog gebaseerd op de techniek van voor 1989.

De Raad van State spreekt dus uit dat dit oneigenlijke effect van de tijdelijke Omzettingsregeling mede de reden is dat de vaststelling van een nieuwe luchthavenbesluit niet nog langer kan worden uitgesteld.

Een gisteren in de Tweede Kamer aangenomen motie is zonder betekenis. In die motie wordt de regering gevraagd “om te onderzoeken hoe GAE rendabel kan worden gemaakt en de continuïteit kan worden gewaarborgd en welke rol Schiphol hierbij kan spelen”. Dat onderzoek had er in 2014 (vijf jaar na de invoering van de Omzettingsregeling) al moeten zijn. Sindsdien is de situatie op GAE alleen maar verslechterd. Het ambitieuze plan ‘Toegangspoort voor het Noorden’ werd een complete mislukking. De 46 miljoen euro belastinggeld die in GAE werd gepompt is inmiddels voor 90% verdampt. Schiphol zag in 2014 al niets in GAE. De kosten zijn sindsdien alleen maar opgelopen en de inkomsten afgenomen.

Tenslotte bepaalt de Raad van State “dat de Kroon aan de Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde een dwangsom verbeurt voor elke dag waarmee de hiervoor genoemde termijn (31 december 2024) voor de bekendmaking van het besluit wordt overschreden, waarbij de hoogte van de dwangsom € 1.000,00 per dag bedraagt, met een maximum van € 150.000,00.”

Vereniging Omwonenden Luchthaven Eelde

Jan Wittenberg
Woordvoerder
06 29176236